

آداب کتاب خواری

روایت‌هایی از زندگی با کاغذ و کلمه

احسان رضایی

www.ketab.ir

سرشناسه: رضایی، احسان، ۱۳۵۶ -

عنوان و نام پدیدآور: آداب کتاب خواری / احسان رضایی.

مشخصات نشر: تهران: مؤسسه جام جم، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۱۶۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۷۶-۱۱-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: رضایی، احسان، ۱۳۵۶ - یادداشت‌ها، طرح‌ها و غیره.

موضوع: کتاب و مواد خواندنی

Books and reading

رده بندی کنگره: CT ۱۸۸۸

رده بندی دیویی: ۹۲۰ / ۰۵۵

شماره کتاب شناسی ملی: ۸۸۰۴۶۰۶

اطلاعات رکورد کتاب شناسی: فیبا

www.ketab.ir

- عنوان کتاب: آداب کتاب خوانی
- ناشر: جام جم
- نویسنده: احسان رضایی
- مدیرعامل مؤسسه جام جم: مراد عنادی
- مدیر مسئول: مهدی قزلی
- ویراستار: محمد کاظم کاظمی
- مدیر هنری: محمد یاقوتی
- چاپ اول: بهار ۱۴۰۱
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۷۶-۱۱-۲
- قیمت: ۵۴۰,۰۰۰ ریال
- نشانی: تهران، خیابان میرداماد، جنب مسجد القدير، شماره ۱۲۹
- تارنما: www.nashr.jamejamonline.ir
- تلفن: ۰۲۱-۲۳۰۴۴۳۰
- هرگونه تقلید و استفاده از این اثر به هر شکل، بدون اجازه کتبی از مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی جام جم ممنوع است.

فهرست

۷	مقدمه
۱۰	رازی که کاتب می دانست
۱۶	ماجرای یک سرود و گوش
۲۲	ذوق این کار در خریدن اوست
۳۰	درس اول اسب
۳۵	کوچک زیباست
۳۹	مثل خواب دم صبح
۴۳	آنا به سه روایت
۴۶	خیام با نان اضافه
۵۱	خوشبخت در کتابخانه
۵۶	چرا مُردی قیصر؟
۶۱	کافکا در کجا؟
۶۷	زندگی کوتاه است

۷۱	قضیه ریش رستم
۷۶	در خدمت و خیانت فهرست ها
۸۱	درد سرهای روان شناس نبودن
۹۰	سری که درد نمی کند
۹۵	صدا، دوربین، هیجان
۹۹	چون نیک بنگری همه
۱۰۴	لطفاً جدی باشید
۱۰۸	پدرها و پسرها
۱۱۳	کتاب از دست دادن سست رأیی است
۱۱۸	کتاب شیشه عطراست
۱۲۲	به یادگار نوشت خطی ز دل تنگی
۱۲۶	از متن به حاشیه
۱۳۳	روز صفرو یکی است
۱۳۸	این زن حرف نمی زند
۱۴۴	بازی پیچیده دایرة المعارف
۱۵۱	دزدگیرهایی برای کتاب
۱۵۶	مدیری با جیب های پراز شکلات
۱۶۱	مورد عجیب پیشانی

مقدمه

در طول تاریخ، کسانی بوده‌اند که جدی جدی کتاب را می‌خورده‌اند. یعنی موریانه‌وار، با میل و رغبت صفحات کتاب را می‌کنده‌اند و به نیش می‌کشیده‌اند و کاری هم به توانایی معده در هضم سلولز کاغذ نداشته‌اند. چند مورد از این اتفاق در مجلات پزشکی طبابت و ضبط شده است. همین اواخر، در سال ۲۰۱۷ یک کم‌دین آمریکایی به نام جانی لوفتوس رمان شوخی بی‌پایان دیوید فاستروالاس را که به حجم زیاد و ساختار آشفته‌اش معروف است، جلو دوربین‌ها خورد. یک مورد بامزه هم ماجرای مینلیک دوم، امپراتور اتیوپی است. او در اواخر عمر و بعد از پشت سر گذاشتن چند حمله قلبی، حساسی ضعیف شده بود و خیال می‌کرد با خوردن انجیل، می‌تواند خودش را شفا دهد. عاقبت جناب امپراتور در دسامبر ۱۹۱۳، پس از یک حمله قلبی دیگر و هنگام تلاش برای خوردن انجیل مُرد.

طبیعتاً مخاطب ما در این کتاب، این دوستان نیستند. با آن‌هایی که کتاب یک نویسنده را به زور و برای تنبیه به خورد خودش می‌دادند (مجازاتی محبوب در اروپای قرن هفدهم) هم کاری نداریم. این کتاب، برای آن‌هاست

که مفهوم «خوردن» یا «بلعیدن» را به معنای استعاری تلاش برای نزدیک شدن بیشتر به چیزی و بهره‌برداری حداکثری از آن استفاده می‌کنند. آنچه که در این کتاب می‌خوانید، خاطرات و تأملات یک کتاب‌خوار با همین معنای اخیر است که آن‌ها را با بقیه دوستداران کتاب و کتاب‌خوانی و مطالعه به اشتراک گذاشته است.

در دهه‌های مختلف عمر، خواننده، خریدار، نویسنده، ویراستار، خبرنگار، مسئول تبلیغ و سایر شغل‌های مرتبط با کتاب بوده‌ام و همه خاطرات کتابی من، این‌ها نیست. می‌شد حرف‌های بیشتری هم در مورد کتاب‌ها زد، اما به تجربه دیده‌ام که این سی یادداشت و روایت، مهم‌ترین موضوعاتی هستند که هر کتاب‌خوان حرفه‌ای با آن‌ها مواجه بوده یا خواهد شد. بعضی از موارد مثل مشخص قیمت کتاب، پیدا کردن کتاب مناسب یا موضوع امانت دادن، شمول بیشتری دارد و برای همین مفصل‌تر است. بعضی از موارد هم در دل یادداشت‌ها و حرف‌های دیگر بیان شده است. اما به هر حال، تمام این موضوعات آن مقدار اهمیت دارند تا هر کسی که دوست دارد بیشتر و بهتر بخواند، در موردشان فکر کند.

مطالب کتاب، هم به همدیگر پیوسته هستند، هم هر کدام را به تنهایی و فال فال می‌شود خواند. خیلی واضح و بدیهی است که نظر همه خوانندگان در مورد تمام مطالب این کتاب یکسان نباشد. مثلاً حدس می‌زنم یادداشت «حاشیه‌نویسی بر کتاب» از همین دسته باشد و افراد دیگری هستند که برخلاف من که دوست دارم کتاب‌هایم را ترو تمیز نگه دارم، نوشتن در کتاب یا خط‌کشیدن داخل صفحات را دوست می‌دارند و از آن دفاع می‌کنند. این، اتفاق مبارکی است که نظرات متفاوت در این مورد، و در هر مورد دیگری، طرح شود. هدف اصلی کتاب‌خوانی و کتاب‌خواری، همین

پیدا کردن دیدگاه شخصی در مورد موضوعات متفاوت است. به گمانم یکی از مشکلات اصلی امر کتاب در کشور و جامعه ما، این است که در مورد کتاب‌ها کمتر از سایر امور با هم حرف می‌زنیم. امیدوارم مطالب این کتاب، فتح بابی برای گفت‌وگو در همین موضوعات باشد.

این کتاب را پس از دو، سه گفتگوی جدی و حرفه‌ای با یک کتاب‌خوار دیگر، جناب مهدی قزلی، مدیر نشر جام جم نوشتم. چندتایی از یادداشت‌ها قبلاً در مطبوعات منتشر شده بودند که برای قرارگرفتن در یک مجموعه، بازخوانی و به‌روز شدند. کتاب را به همه آن‌هایی تقدیم می‌کنم که همیشه خدا، آن‌ها را به دلشان شوق خواندن و خوردن یک کتاب دیگر دارند.